

Správa o plnení PSL a hospodárení v lese za rok 2025

Pasienkové spoločenstvo pozemkové spoločenstvo Turany

Pasienkové spoločenstvo, pozemkové spoločenstvo hospodári na lesných pozemkoch o celkovej výmere 243,43 ha, V roku 2025 mal začať platiť nový Program starostlivosti o les (PSL), ktorý by mal byť v platnosti od roku 2025 do roku 2034. Zatiaľ nebol schválený, pravdepodobne sa čaká, ako dopadne zonácia Národného parku Malá Fatra a od toho sa bude odvíjať naše hospodárenie do ďalších rokov.

Ťažbová činnosť.

Za minulý rok bolo vyťažené celkom 1186 m³, čo je oproti roku 2024 viac o 419 m³ dreva, z toho bolo 210 m³ ihličnatého a 976 m³ listnatého dreva. Úmyselnou ťažbou bolo vyťažené 1019 m³, asanačnou- náhodnou ťažbou 167 m³. Oproti roku 2024 sme spracovali kalamity menej o 111 m³. Rozdelenie podľa škodlivých činiteľov- vplyvom vetra- 7 m³, vplyvom snehu 3 m³ a vplyvom podkôrneho hmyzu 157 m³.

V rubných porastoch sme vyťažili len 227 m³ drevnej hmoty.

V prebierkových porastoch s vekom nad 50 rokov sme urobili výchovné zásahy na ploche 15,71 ha a vyťažené bolo 792 m³.

Samovýrobou z haluziny po ťažbe bolo pripravené palivové drevo podielnikmi v množstve 50 prm a z odvozného miesta bolo podielnikom predané 446 m³ vlákňinového bukového dreva.

Pestovná činnosť

Zalesňovanie sme urobili na jar na ploche 0,20 ha, 1. zalesňovanie 0,12 ha, opakované zalesňovanie 0,08 ha, vysadené bolo spolu 1200 ks sadeníc.

Ochranu proti burine vyžínaním sme urobili na ploche 1,13 ha.

V jeseni sme urobili ochranu kultúr proti zimnému odhryzu zverou náterom terminálnych výhonkov na ploche 1,75 ha.

Poľovníci z PZ Kriváň Turany urobili brigádu pri ochrane žrdkovín voči obhryzu a lúpaniu zverov na ploche cca 2,5 ha.

Ochrana lesa

V ochrane lesa sme vykonávali monitoring výskytu podkôrneho hmyzu- hlavne lykožrúta smrekového za pomoci feromónových lapačov v lokalitách Horný háj a Okáne medza, kde sú smrekové porasty a začína sa tam premnožovať lykožrút a robí tam škody. Minulý rok sme spracovali 157 m³ suchárov a stromov napadnutých lykožrútom. Je to menej o 84 m³ ako v roku 2024.

Dotácia za mimoprodukčné funkcie lesa

V minulom roku bola vypísaná z PPA výzva k predkladaniu žiadostí na opatrenie minimálnej pomoci- dotácia na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov. Oprávnenými prijemcami boli obhospodarovatelia lesa, ktorým začínal platnosť Program starostlivosti o les v roku 2015 alebo 2020, alebo výnimka, kde bol program starostlivosti o lesy vyhotovený pre iné ako 10-ročné obdobie. Ďalšia podmienka bola, aby v lesných porastoch sa vykonávala podľa programu výchova lesa prečistkami alebo výchova lesa prebierkami do 50. rokov veku lesného porastu. Tieto podmienky sme splňali, preto som vypracoval celú žiadosť, obstaral všetky potvrdenia a celkovo nám vyšla výška požadovanej pomoci na 39 342,40. Žiadosť bola schválená a nakoniec nám bola priznaná pomoc- dotácia vo výške 19 895,03 eura, čo predstavuje koeficient prepočtu 50,57 %. Peniaze nám boli pripísané na účet 10.09.2025.

Hlavné úlohy na rok 2026

V tomto roku dúfam, že už konečne bude schválený nový PSL na roky 2025 až 2034. Pevne verím, že tomu tak bude, a že nebudú problémy pri schválení pre nás základného dokumentu pre hospodárenie v našich lesoch na ďalších 10 rokov. Lesný celok sa bude volať Turany Jánošíkovo. Momentálne máme schválené len hospodárske opatrenia na obdobie od 01. 01. 2025 do schválenia PSL, čiže ešte tento rok. Požiadal som o schválenie ťažieb v niektorých rubných porastoch a prebierkových porastoch, kde sú plánované výchovné ťažby, tak, aby sme mohli ťažiť a obnovovať naše lesy aj v tomto roku..

Celkovo môžeme v tomto roku vyťažiť cca 1200 m³ drevnej hmoty. V rubných porastoch máme schválené ťažby a môžeme vyťažiť cca 700 m³.

V prebierkových porastoch do 50 rokov bez zásahu.

V prebierkových porastoch nad 50 rokov môžeme urobiť prebierky na ploche 9,83 ha s predpisom ťažby cca 500 m³.

Pri príprave plochy na zalesňovanie bude treba uhádzať haluzinu po ťažbe na ploche 2,03 ha.

Pri zalesňovaní vykonať 1. zalesňovanie na ploche 0,48 ha a opakované zalesňovanie urobiť na ploche 0,02 ha, celkom vysadiť 700 ks sadeníc.

Ochranu kultúr proti burine by sme mali vykonať na ploche približne 2 ha.

Ochranu kultúr proti zimnému odhryzu zverou by sme mali vykonať na ploche okolo 3,00 ha.

Na záver mi dovoľte poďakovať sa ťažbárom, naším sezónnym pracovníkom za prácu ktorú vykonali počas minulého roka. Poľovníkom z PZ Kriváň Turany za odpracovanú brigádu

V Turanoch dňa 02. 04. 2026

Vyhotovil: Ing. L. Kapusta- OLH a lesník